

Eksamen

23.05.2012

SAM3033 Økonomistyring

Eksamensinformasjon	
Eksamenstid:	5 timar
Hjelpemiddel:	Alle hjelpemiddel er tillatne. Unntak er Internett og andre verktøy som tillèt kommunikasjon.
Bruk av kjelder:	Dersom du bruker kjelder i svaret ditt, skal dei alltid førast opp på ein slik måte at lesaren kan finne fram til dei. Du skal føre opp forfattar og fullstendig tittel på både lærebøker og annan litteratur. Dersom du bruker utskrift eller sitat frå Internett, skal du føre opp nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato.
Vedlegg:	Vedlegg 1 Rekneskap
Informasjon om oppgåva:	Du skal svare på alle oppgåvene.
Informasjon om vurderinga	Sjå vurderingsrettleiinga med kjenneteikn på måloppnåing til sentralt gitt skriftleg eksamen.

Om levering av eksamenssvar i PGS (IKT-basert eksamen):

Dersom du leverer svaret IKT-basert, må du kopiere alle delene av svaret inn i eitt dokument, også dei deloppgåvene du blir bedt om å ta utskrift av.

(Jf. informasjon frå vurderingsrettleiinga og førebuinga)

Oppgåve 1 Rekneskapsanalyse

Som eit ledd i økonomistyringa til ZAPO AS skal du gi styret ein analyse av rekneskapen til bedrifta. Ta utgangspunkt i rekneskapen i vedlegg 1.

- a) Vurder lønnsemd, likviditet og finansiering i ZAPO AS.

Administrerende direktør er strålende fornøgd med eigenkapitalrentabiliteten for 2011, mens økonomisjefen meiner han burde vore betre.

- b) Kommenter dette.
- c) Gjer greie for tiltak du meiner bør setjast inn for å forbetre økonomien i bedrifta.

Oppgåve 2 – Rekneskap, føring av vedlegg

Nedanfor finn du eit utval av forretningstilfelle for januar.

- a) Registrer forretningstilfella i ein rekneskapsmodell/system, og skriv ut bokføringsspesifikasjon (posteringsjournal/konteringsliste).

3.1. Bankkvittering

Betalt telefonrekning	7 800
25 % mva.	1 950
	9 750

5.1. Bankkvittering

Motteken betaling frå Victoria hotell AS, faktura 131234 per 05.01.2012	?
---	---

5.1. Faktura 568 frå Kontor & Data per 30 dagar

Kopimaskin	50 000
25 % mva.	12 500
	62 500

6.1. Bankkvittering

Kjøpt kontorrekvisita	900
25 % mva.	225
	1 125

7.1. Bankkvittering

Motteken betaling frå Statoil ASA, faktura 131268 per 07.01.2012	?
--	---

12.1. Bankkvittering		
Betalt til Sargent LTD Norway, faktura 44412 per 12.01.2012		?
15.1. Bankkvittering		
Betalt til SouthCo Norway, faktura 3456 per 15.01.2012 – 2 %		
rabatt		?
2 % rabatt		?
		?
15.1. Bankkvittering		
Betalt skattetrekk for 6. termin		?
15.1. Bankkvittering		
Betalt arbeidsgivaravgift for 6. termin		?
17.1. Bankkvittering		
Betalt husleige for to måneder	200 000	
17.1. Kopi av faktura 131376 til kunde 15005 Thon Stavanger (ny kunde)		
per 30 dagar		
ZPF9345 låssystem	400 000	
25 % mva.	100 000	
	500 000	
18.1. Kreditnota 985 frå Kontor & Data – gjeld faktura 568		
Retur feillevering	10 000	
25 % mva.	2 500	
	12 500	
20.1. Lønningsliste		
Brutto lønn	860 000	
– skattetrekk	280 000	
Nettolønn		
	580 000	
20.1. Internt vedlegg		
Berekna ferielønn, 12 %		?
Berekna skuldig arbeidsgivaravgift av lønn, 14,1 %		?
Berekna skuldig arbeidsgivaravgift av skuldig ferielønn, 14,1 %		?
20.1. Bankkvittering bankinnskot for skattetrekk		
Overført skattetrekk til bankinnskot for skattetrekk		?
20.1. Bankkvittering		
Overført lønn til tilsette		?

Dagleg leiar ønskjer at du viser korleis ein posterer årsoppgjersdisposisjonar. Nedanfor finn du eit utval av posteringane frå avslutninga 31.12.2011.

- b) Vis posteringane i ein rekneskapsmodell/system og skriv ut bokføringsspesifikasjon (posteringsjournal/konteringsliste). Du skal ikkje avslutte rekneskapen.

31.12. Internt vedlegg

Varelageret per 31.12.2011 utgjør kr 2 656 000.

Varelageret 01.01.2011 var kr 2 431 000.

Beholdningsendring

?

31.12. Internt vedlegg

Innkjøpsverdien for bilar var kr 862 500. Avskrivningene er 10 % av innkjøpsverdien

Årets avskrivning

?

31.12. Internt vedlegg

Bokført verdi av inventaret utgjør kr 43 750.

Avskrivningene er 20 % av bokført verdi

Årets avskrivning

?

31.12. Internt vedlegg

Skuldige renter per 31.12.2011 er kr 16 250.

Skuldige renter per 01.01.2011 var kr 20 000.

Endring skuldige renter

?

- c) Forklar korleis avskrivningar av inventaret og endringa i skuldig rente i oppgåve 2b) påverkar resultatet og eigenkapitalen.

Oppgåve 3 – Produktkalkyle

Dagleg leiar ber deg setje opp ein kalkyle for ein ny type fingeravtrykkslås. Inntakskost er kr 2 500 per lås.

- a) Ta utgangspunkt i resultatrekneskapen for 2011 (vedlegg 1), og berekne salspris med mva. for fingeravtrykkslåsen. Grunngi valet av metode.

ZAPO AS har fått ein førespurnad om å levere fingeravtrykkslåsar for kr 3 500 inkl. mva.

- b) Vurder førespurnaden.

Oppgave 4 – Budsjettkontroll

Nedanfor finn du spesifisert rekneskap og budsjett for 2011.

RESULTATREKNESKAP	Budsjett 2011	Rekneskap 2011
Salsinntekter	42 000 000	41 688 000
Sum driftsinntekter	42 000 000	41 688 000
Vareforbruk	23 000 000	23 674 000
Lønnskostnader	11 000 000	11 476 000
Ordinære avskrivningar	100 000	95 000
Husleige	1 100 000	1 200 000
Straum	150 000	200 000
Sal og reklame	900 000	800 000
Andre driftskostnader	2 500 000	2 607 000
Sum driftskostnader	38 750 000	40 052 000
Driftsresultat	3 250 000	1 636 000
Finansinntekter	40 000	45 000
Finanskostnader	220 000	195 000
Resultat før skatt	3 070 000	1 486 000

a) Føreta budsjettkontroll.

b) Vurder avvik.

Bokmål

Eksamensinformasjon	
Eksamenstid:	5 timer
Hjelpemidler:	Alle hjelpemidler er tillatt. Unntak er Internett og andre verktøy som tillater kommunikasjon.
Bruk av kilder:	Hvis du bruker kilder i besvarelsen din, skal disse alltid oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem. Du skal oppgi forfatter og fullstendig tittel på både lærebøker og annen litteratur. Hvis du bruker utskrift eller sitat fra Internett, skal du oppgi nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato.
Vedlegg:	Vedlegg 1 Regnskap
Informasjon om oppgaven:	Du skal svare på alle oppgavene.
Informasjon om vurderingen	Se vurderingsveiledningen med kjennetegn på måloppnåelse til sentralt gitt skriftlig eksamen.

Om levering av besvarelser i PGS (IKT-basert eksamen):

Hvis du leverer besvarelsen IKT-basert, må du kopiere alle delene av besvarelsen inn i ett dokument, også de deloppgavene du blir bedt om å ta utskrift av.
(Jf. informasjon fra vurderingsveiledningen og forberedelsen)

Oppgave 1 Regnskapsanalyse

Som et ledd i økonomistyringen til ZAPO AS skal du gi en analyse av bedriftens regnskap til styret. Ta utgangspunkt i regnskapet i vedlegg 1.

- a) Vurder lønnsomhet, likviditet og finansiering i ZAPO AS.

Administrerende direktør er strålende fornøyd med egenkapitalrentabiliteten for 2011, mens økonomisjefen mener den burde vært bedre.

- b) Kommenter dette.
- c) Gjør rede for tiltak du mener bør settes inn for å forbedre økonomien i bedriften.

Oppgave 2 – Regnskap, føring av bilag

Nedenfor finner du et utvalg av forretningstilfeller for januar.

- a) Registrer forretningstilfellene i en regnskapsmodell/system og skriv ut bokføringsspesifikasjon (posteringsjournal/konteringsliste).

3.1. Bankkvittering

Betalt telefonregning	7 800
25 % mva.	1 950
	9 750

5.1. Bankkvittering

Mottatt betaling fra Victoria hotell AS, faktura 131234 per 05.01.2012	?
--	---

5.1. Faktura 568 fra Kontor & Data per 30 dager

Kopimaskin	50 000
25 % mva.	12 500
	62 500

6.1. Bankkvittering

Kjøpt kontorrekvisita	900
25 % mva.	225
	1 125

7.1. Bankkvittering

Mottatt betaling fra Statoil ASA, faktura 131268 per 07.01.2012	?
---	---

12.1. Bankkvittering

Betalt til Sargent LTD Norway, faktura 44412 per 12.01.2012	?
---	---

15.1. Bankkvittering

Betalt til SouthCo Norway, faktura 3456 per 15.01.2012 – 2 %
rabatt
2 % rabatt

?
?

?

15.1. Bankkvittering

Betalt skattetrekk for 6. termin

?

15.1. Bankkvittering

Betalt arbeidsgiveravgift for 6. termin

?

17.1. Bankkvittering

Betalt husleie for to måneder

200 000

**17.1. Kopi av faktura 131376 til kunde 15005 Thon Stavanger (ny kunde)
per 30 dager**

ZPF9345 låssystemer
25 % mva.

400 000
100 000

500 000

18.1. Kreditnota 985 fra Kontor & Data – gjelder faktura 568

Retur feillevering
25 % mva.

10 000
2 500

12 500

20.1. Lønningsliste

Brutto lønn
– skattetrekk
Nettolønn

860 000
280 000

580 000

20.1. Internt bilag

Beregnet ferielønn, 12 %
Beregnet skyldig arbeidsgiveravgift av lønn, 14,1 %
Beregnet skyldig arbeidsgiveravgift av skyldig ferielønn, 14,1 %

?
?
?

20.1. Bankkvittering bankinnskudd for skattetrekk

Overført skattetrekk til bankinnskudd for skattetrekk

?

20.1. Bankkvittering

Overført lønn til ansatte

?

Daglig leder ønsker at du viser hvordan man posterer årsoppgjørdisposisjoner. Nedenfor finner du et utvalg av posteringene fra avslutningen 31.12.2011.

- b) Vis posteringene i en regnskapsmodell/system og skriv ut bokføringsspesifikasjon (posteringsjournal/konteringsliste). Du skal ikke avslutte regnskapet.

31.12. Internt bilag

Varelageret per 31.12.2011 utgjør kr 2 656 000.

Varelageret 01.01.2011 var kr 2 431 000.

Beholdningsendring

?

31.12. Internt bilag

Anskaffelsesverdien for biler var kr 862 500. Avskrivningene er 10 % av anskaffelsesverdien

Årets avskrivning

?

31.12. Internt bilag

Bokført verdi av inventaret utgjør kr 43 750.

Avskrivningene er 20 % av bokført verdi

Årets avskrivning

?

31.12. Internt bilag

Skyldige renter per 31.12.2011 er kr 16 250.

Skyldige renter per 01.01.2011 var kr 20 000.

Endring skyldige renter

?

- c) Forklar hvordan avskrivningen av inventaret og endringen i skyldig rente i oppgave 2b) påvirker resultatet og egenkapitalen.

Oppgave 3 – Produktkalkyle

Daglig leder ber deg sette opp en kalkyle for en ny type fingeravtrykkslås. Inntakskost er kr 2 500 per lås.

- a) Ta utgangspunkt i resultatregnskapet for 2011 (vedlegg 1), og beregn salgspris med mva. for fingeravtrykkslåsen. Begrunn valg av metode.

ZAPO AS har fått en forespørsel om å levere et antall fingeravtrykkslåser for kr 3 500 inkl. mva.

- b) Vurder forespørselen.

Oppgave 4 – Budsjettkontroll

Nedenfor finner du spesifisert regnskap og budsjett for 2011.

RESULTATREGNSKAP	Budsjett 2011	Regnskap 2011
Salgsinntekter	42 000 000	41 688 000
Sum driftsinntekter	42 000 000	41 688 000
Vareforbruk	23 000 000	23 674 000
Lønnskostnader	11 000 000	11 476 000
Ordinære avskrivninger	100 000	95 000
Husleie	1 100 000	1 200 000
Strøm	150 000	200 000
Salg og reklame	900 000	800 000
Andre driftskostnader	2 500 000	2 607 000
Sum driftskostnader	38 750 000	40 052 000
Driftsresultat	3 250 000	1 636 000
Finansinntekter	40 000	45 000
Finanskostnader	220 000	195 000
Resultat før skatt	3 070 000	1 486 000

- a) Foreta budsjettkontroll.
- b) Vurder avvik.

SAM3033-V12 VEDLEGG 1 Rekneskap/Regnskap for ZAPO AS

RESULTATREGNSKAP	2011	2010
Salgsinntekter	41 688 000	34 350 000
Andre driftsinntekter	-	-
Sum driftsinntekter	41 688 000	34 350 000
Vareforbruk	23 674 000	19 392 000
Lønnskostnader	11 476 000	9 412 000
Ordinære avskrivninger	95 000	96 000
Andre driftskostnader	4 807 000	3 886 000
Sum driftskostnader	40 052 000	32 786 000
Driftsresultat	1 636 000	1 564 000
Finansinntekter	45 000	75 000
Finanskostnader	195 000	202 000
Resultat før skatt	1 486 000	1 437 000
Skattekostnad	440 000	407 000
Ordinært resultat	1 046 000	1 030 000

Balanse	2011	2010
Maskiner, anlegg, biler	86 000	135 000
Inventar og verktøy	35 000	117 000
Sum anleggsmidler	121 000	252 000
Varelager	2 656 000	2 431 000
Kundefordringer	10 047 000	10 595 000
Kasse/bank	1 116 000	688 000
Sum omløpsmidler	13 819 000	13 714 000
Sum eiendeler	13 940 000	13 966 000
Aksjekapital	350 000	350 000
Opptjent egenkapital	2 271 000	1 241 000
Sum egenkapital	2 621 000	1 591 000
Sum langsiktig gjeld	2 753 000	2 187 000
Leverandørgjeld	3 871 000	6 050 000
Skyldig offentlige avgifter	2 626 000	2 321 000
Utbytte	0	600 000
Annen kortsiktig gjeld	2 069 000	1 217 000
Sum kortsiktig gjeld	8 566 000	10 188 000
Sum gjeld	11 319 000	12 375 000
Sum gjeld og egenkapital	13 940 000	13 966 000

Denne sida er utan innhald. / Denne siden er uten innhold.

Denne sida er utan innhald. / Denne siden er uten innhold.

Denne sida er utan innhald. / Denne siden er uten innhold.

Schweigaards gate 15
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO
Telefon 23 30 12 00
www.utdanningsdirektoratet.no